

30.06.2012 tarihli Resmi Gazete’de ülkemizde kamu veya özel sektörde çalışanların için çok önemli olan bir kanun yayınlanmıştır. Sağlık ve güvenliği ile ilgili Kanuni düzenlemedeki patolojiyle ilgili maddeler aşağıya çıkarılmıştır.

6631 SAYILI SAĞLIK VE GÜVENLİK KANUNU

Bu kanunun Amaç basklıklı 1. maddesi aynen şöyledir:

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Kanunun amacı; iş yerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi için işveren ve çalışanların görev, yetki, sorumluluk, hak ve yükümlülüklerini düzenlemektir.

Kanunun kapsamı ise Kapsam ve istisnalar basklıklı 2. maddesinde düzenlenmiştir.

Kapsam ve istisnalar

MADDE 2 – (1) Bu Kanun; kamu ve özel sektöre ait bütün işlere ve iş yerlerine, bu iş yerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine, çırak ve stajyerler de dâhil olmak üzere **tüm çalışanlarına faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanır.**

Tanımlar basklıklı 3. maddesinin (I) fıkrasında ise bazı tanımlamalar yer verilmiştir.

- b) **Çalışan:** Kendi özel kanunlarındaki statülerine bakılmaksızın kamu veya özel iş yerlerinde istihdam edilen gerçek kişi,
ğ) **İşveren:** Çalışan istihdam eden gerçek veya tüzel kişi yahut tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşları,
1) **Meslek hastalığı:** Mesleki risklere maruziyet sonucu ortaya çıkan hastalığı,

Kanunun 4. maddesinde işveren çalışanların sağlık ve güvenliği ile ilgili yükümlülüklerinin neler olduğu şöyle düzenlenmiştir.

İşverenin genel yükümlülükleri

MADDE 4 – (1) İşveren, çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliği sağlamakla yükümlü olup bu çerçevede;

a) Mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbirin alınması, organizasyonun yapılması, gerekli araç ve gereçlerin sağlanması, sağlık ve güvenlik tedbirlerinin de işyerine uygun hale getirilmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapar.

b) İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını izler, denetler ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlar.

c) Risk değerlendirme yapar veya yaptırır.

ç) Çalışana görev verirken, çalışanın sağlık ve güvenlik yönünden işe uygunluğunu göz önüne alır.

d) Yeterli bilgi ve talimat verilenler dışındaki çalışanların hayati ve özel tehlike bulunan yerlere girmemesi için gerekli tedbirleri alır.

(2) İşyeri dışındaki uzman kişi ve kurullardan hizmet alınması, işverenin sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.

(3) Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği alanındaki yükümlülükleri, işverenin sorumluluklarını etkilemez.

(4) İşveren, iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin maliyetini çalışana yansıtamaz.

Çalışanların sağlık ve güvenliği ile ilgili risklerden korunma ilkeleri ise 5. maddede düzenlenmiştir.

Risklerden korunma ilkeleri

MADDE 5 – (1) verenin yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde a a ıdaki ilkeler göz önünde bulundurulur:

- a) Risklerden kaçınmak.
- b) Kaçınılması mümkün olmayan riskleri analiz etmek.
- c) Risklerle kayna ında mücadele etmek.
- ç) in ki ilere uygun hale getirilmesi için i yerlerinin tasarımı ile i ekipmanı, çalı ma ekli ve üretim metotlarının seçiminde özen göstermek, özellikle tekdüze çalı ma ve üretim temposunun sa lık ve güvenli e olumsuz etkilerini önlemek, önlenemiyor ise en aza indirmek.
- d) Teknik geli melere uyum sa lamak.
- e) Tehlikeli olanı, tehlikesiz veya daha az tehlikeli olanla de i tirmek.
- f) Teknoloji, i organizasyonu, çalı ma artları, sosyal ili kiler ve çalı ma ortamı ile ilgili faktörlerin etkilerini kapsayan tutarlı ve genel bir önleme politikası geli tirmek.
- g) Toplu korunma tedbirlerine, ki sel korunma tedbirlerine göre öncelik vermek.
-) Çalı anlara uygun talimatlar vermek.

Risk de erlendirmesi ise 10. maddeye göre yapılmalıdır.

Risk de erlendirmesi, kontrol, ölçüm ve ara tırma

MADDE 10 – (1) veren, i sa lı ı ve güvenli i yönünden risk de erlendirmesi yapmak veya yaptırmakla yükümlüdür. Risk de erlendirmesi yapılırken a a ıdaki hususlar dikkate alınır:

- a) Belirli risklerden etkilenecek çalı anların durumu.
- b) Kullanılacak i ekipmanı ile kimyasal madde ve müstahzarların seçimi.
- c) yerinin tertip ve düzeni.
- ç) Genç, ya lı, engelli, gebe veya emziren çalı anlar gibi özel politika gerektiren gruplar ile kadın çalı anların durumu.

(2) veren, yapılacak risk de erlendirmesi sonucu alınacak i sa lı ı ve güvenli i tedbirleri ile kullanılması gereken koruyucu donanım veya ekipmanı belirler.

(3) yerinde uygulanacak i sa lı ı ve güvenli i tedbirleri, çalı ma ekilleri ve üretim yöntemleri; çalı anların sa lık ve güvenlik yönünden korunma düzeyini yükseltecek ve i yerinin idari yapılanmasının her kademesinde uygulanabilir nitelikte olmalıdır.

(4) veren, i sa lı ı ve güvenli i yönünden çalı ma ortamına ve çalı anların bu ortamda maruz kald ı risklerin belirlenmesine yönelik gerekli kontrol, ölçüm, inceleme ve ara tırmaların yapılmasını sa lar.

yerindeki çalı an sa lı ı sa lanabilmesi için çalı anların görü lerinin alınması ise i veren yasal sorumlulu udur. Bu düzenleme Kanunun 18. maddesindedir:

Çalı anların görü lerinin alınması ve katılımlarının sa lanması

MADDE 18 – (1) veren, görü alma ve katılımın sa lanması konusunda, çalı anlara veya iki ve daha fazla çalı an temsilcisinin bulundu u i yerlerinde varsa i yeri yetkili sendika temsilcilerine yoksa çalı an temsilcilerine a a ıdaki imkânları sa lar:

a) **sa lı ı ve güvenli i ile ilgili konularda görü lerinin alınması, teklif getirme hakkının tanınması ve bu konulardaki görü melerde yer alma ve katılımlarının sa lanması.**

b) Yeni teknolojilerin uygulanması, seçilecek i ekipmanı, çalı ma ortamı ve artlarının çalı anların sa lık ve güvenli ine etkisi konularında görü lerinin alınması.

(2) veren, destek elemanları ile çalı an temsilcilerinin a a ıdaki konularda önceden görü lerinin alınmasını sa lar:

a) yerinden görevlendirilecek veya i yeri d ından hizmet alınacak i yeri hekimi, i güvenli i uzmanı ve di er personel ile ilk yardım, yangınla mücadele ve tahliye i leri için ki ilerin görevlendirilmesi.

b) Risk de erlendirmesi yapılarak, alınması gereken koruyucu ve önleyici tedbirlerin ve kullanılması gereken koruyucu donanım ve ekipmanın belirlenmesi.

c) Sa lık ve güvenlik risklerinin önlenmesi ve koruyucu hizmetlerin yürütülmesi.

ç) Çalı anların bilgilendirilmesi.

d) Çalı anlara verilecek e itimin planlanması.

(3) Çalı anların veya çalı an temsilcilerinin, i yerinde i sa lı ı ve güvenli i için alınan önlemlerin yetersiz oldu u durumlarda veya tefti sırasında, yetkili makama ba vurmalarından dolayı hakları kısıtlanamaz.